

Södertörns högskola | Institutionen för Ekonomi och Företagande

Kandidatuppsats 15 hp | Redovisning | Hötterminen 2008

Entreprenörprogrammet

Omvärdering av immateriella tillgångar enligt IFRS

Verklighet eller utopi?

Av: Maria Gustafsson och Jenny Lif

Handledare: Jan Svanberg

Abstract

Intangible assets are usually valued by acquisition cost in the Nordic countries. By the implementation of the IFRS standards it is now possible to value at fair value. In spite of that opportunity, it is only a few companies that have valued their intangibles at fair value. A possible explanation could be the convention of Prudence.

The problem of the essay is:

"Are small companies listed on OMX First North more controlled by the matching principle and have therefore a more positive approach towards valuing their intangible assets to fair value than large traditional companies listed on OMX Large Cap?"

In order to investigate the problem, the large traditional companies listed on Large Cap have been compared to the small companies listed on First North. The CFO of each company has received an e-mail to respond whether they value their intangible assets at acquisition cost and why. The answers are connected to either the Matching principle or the convention of Prudence. Companies registered on Large cap are obliged to use the IFRS standards whereas it varies among companies on the First North. The answering alternative can be found in previous research and are presented below.

The Convention of Prudence

No market

No connection to the market

No knowledge

The Matching principle

Large changes in the balance sheet

Does not effect the companies value

Difficult and time-consuming

The result shows that only 1 % of the companies listed on Large cap and 3 % at First North had valued their intangible assets at fair value. 50 % of the companies listed on First North who does not yet use the IFRS standards want to value their intangibles to fair value. That could be connected to the matching principle, while the answers from the companies on Large Cap could be connected to the convention of prudence.

The conclusion is that small companies listed on First North are more bound by the Matching principle and have a more positive approach towards valuing their intangible assets at fair value.

Sammanfattning

Immateriella tillgångar har traditionellt värderats till anskaffningsvärde i de nordiska länderna. Genom implementeringen av IFRS är det nu möjligt att värdera de immateriella tillgångarna enligt omvärderingsmetoden. Trots möjligheten är det få bolag som har omvärderat sina immateriella tillgångar, något som eventuellt skulle kunna förklaras av försiktighetsprincipen.

Problemformuleringen lyder:

”Skiljer sig attityden till omvärderingsmetoden mellan stora traditionella bolag noterade på Large Cap och små tillväxt bolag noterade på First North samt kan det hänföras till bolagens redovisningsprincip?”

För att besvara problemformuleringen har stora traditionella bolag noterade på Large Cap jämförts med små tillväxtbolag som är noterade på First North. Den ekonomiskt ansvarige på respektive bolag har kontaktats via E-mail för att svara på om de har värderat de immateriella tillgångarna till anskaffningsvärde och varför. Svaren är kopplade till försiktighetsprincipen eller matchningsprincipen. Bolagen på Large Cap måste följa IFRS medan det är valfritt för bolagen på First North. Svartalternativen är genererade ur tidigare forskning och presenteras nedan.

Försiktighetsprincipen

Ingen marknad

Ingen koppling till marknaden

Ingen kunskap

Matchningsprincipen

Stora svängningar i balansräkningen

Påverkar inte värdet på bolaget

Arbetsamt och tidskrävande

Resultatet visar att endast 1 % av bolagen på Large Cap och 3 % av bolagen på First North har omvärderat sina immateriella tillgångar enligt omvärderingsmetoden. 50 % av bolagen på First North som ännu inte omfattas av IFRS vill omvärdera sina immateriella tillgångar. Det kan kopplas till matchningsprincipen, medan svaren från bolagen på Large Cap kan kopplas till försiktighetsprincipen.

Slutsatsen blir att de små tillväxtbolagen noterade på First North är mer styrda av matchningsprincipen och har en mer positiv inställning till omvärderingsmetoden.

Definitioner

Nedan presenteras de nyckelord som är väsentliga för uppsatsen. Dessa kommer att definieras för att läsaren skall få en förståelse av deras innebörd.

Tillgång

För att en tillgång skall kunna definieras som en tillgång i bolaget krävs att tre krav är uppfyllda:

- Framtida ekonomiska fördelar för bolaget
- Bolaget äger legal rätt över tillgången
- Tillgången skall ha uppkommit till följd av en händelse.¹

Immateriell tillgång

För att en immateriell tillgång skall kunna betraktas som en immateriell tillgång krävs, förutom grundkraven för tillgång enligt ovan, även att tillgången är identifierbar. Det betyder att antingen skall den vara avskiljbar eller att den uppkommit genom ett kontrakt eller andra legala rättigheter. Immateriella tillgångar definieras enligt IAS 38 som "en icke-monetär tillgång utan fysisk form". Exempel på immateriella tillgångar som det är tillåtet att ta upp som en tillgång i balansräkningen är patent, licenser, copyrights, rättigheter till radio- och tvsändningar och flygrättigheter.²

OMX Nordic Exchange

OMX Nordic Exchange är en del av NASDAQ OMX group och är den största marknadsplatsen för nordiska och baltiska investerare. OMX har olika listor som bolagen kan vara noterade på beroende på bolagens storlek, bland annat finns OMX Large Cap, OMX Mid Cap och OMX Small Cap.³

OMX Large Cap

OMX Large Cap är den lista på OMX Nordic Exchange där de största bolagen är registrerade. Bolag noterade på Large Cap listan har ett börsvärde på över 1 miljard Euro⁴. Bolag noterade på OMX Large Cap listan kommer fortsatt i uppsatsen att benämnas som Large Cap.

OMX First North

OMX First North är en lista på OMX börsen som är en alternativ marknadsplats för mindre tillväxtföretag. Syftet med listan är att First North listan erbjuder tillgång till den nordiska och globala

¹ Smith, D. (2000) *Redovisningens språk*. Studentlitteratur. Lund.

² Schroeder, G. Richard. (2005). *Financial Accounting Theory and Analysis*. John Wiley & Sons, Inc. New York.

³ <http://omxnordicexchange.com/aboutus/> 2008-11-26 KL 10:00

⁴ <http://www.swedbank.se/sst/inf/spara-och-placera/0,,211268,00.html> 2008-12-01 KL 12:00

finansiella marknaden.⁵ Bolag noterade på OMX First North listan kommer fortsatt i uppsatsen att benämnas som First North.

Lagstiftning gällande immateriella tillgångar i Sverige

Svenska redovisningsrådet

Regler kring redovisningspraxis i Sverige för svenska bolag utvecklades fram till 2007 av redovisningsrådet. Redovisningsrådet har nu ersatts av rådet för finansiell rapportering, men trots detta är de rekommendationer som utvecklats av redovisningsrådet fortfarande gällande i Sverige. Det är de regler som svenska bolag ska följa när de upprättar sin redovisning. Det skall dock tilläggas att alla bolag i Sverige inte följer redovisningsrådet rekommendationer utan det är endast större företag som följer dem till fullo, det vill säga företag med fler än 50 anställda, en balansomslutning över 25 miljoner kronor eller en omsättning på mer än 50 miljoner kronor⁶, medan mindre bolag har en förenklad redovisning.⁷ Bolag som ingår i en börsnoterad koncern skall sedan 2005 däremot följa den internationella redovisningsstandard, IFRS.

Redovisningsrådets rekommendation 15 (RR15)

Redovisningsrådets rekommendation 15 avser immateriella tillgångar och anger värderingsmetod enligt följande: "En immateriell tillgång som redovisas i balansräkning skall värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerande avskrivningar och eventuella nedskrivningar."⁸

International Financial Reporting Standard Board

Börsnoterade bolag och koncerner skall följa den internationella standarden, International Financial Reporting Standard Board, IFRS. Syftet med IFRS är att skapa en internationaliserad harmoni i redovisningen världen över. IFRS ger i likhet med redovisningsrådet ut rekommendationer för redovisning som skall efterlevas av bolagen och de benämns IAS.⁹

IAS 38

IAS 38 rör immateriella tillgångar och tillåter värdering av immateriella tillgångar enligt två metoder. Vid det första bokslutet efter tillgångens anskaffande skall immateriella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Efter första bokslutet kan bolagen välja att redovisa immateriella tillgångar till omvärderat belopp, omvärderingsmetoden.

⁵ <http://www.omxnordicexchange.com/firstnorth> . 2008-11-13. Klockan 13:00.

⁶ <http://www.deloitte.com/dtt/article/0,1002,sid%253D38889%2526cid%253D145600,00.html> 2008-11-04. Kl. 11:00

⁷ <http://www.bfn.se/redovisning/RADET/radet.aspx> 2008-11-03 KL 09:00

⁸ <http://www.bfn.se/redovisning/RADET/RR/RR15.pdf> 2008-11-25 Kl. 10:30

⁹ http://www.farsrs.se/portal/page?_pageid=33,38300&_dad=portal&_schema=PORTAL 2008-11-25 Kl. 10:00

Även denna metod ska ta hänsyn till eventuella avskrivningar och nedskrivningar. Metoden kan endast bli aktuell om verkligt värde kan fastställas genom hänvisning till en aktiv marknad.¹⁰

Övriga nordiska länders redovisningspraxis

Redovisningen i de nordiska länderna är i stora drag likartad eftersom den tyska traditionen har influerat Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Länderna utgör även i andra sammanhang en avgränsad grupp, beroende på dess geografiska läge. Det har gjort att länderna även i övrigt har kommit att likna varandra då de utsatts för samma påverkan från omgivningen. Även om det finns detaljskillnader i till exempel utseendet av balansräkningen bygger redovisning på i stort sett samma principer och värderingsmetoder.¹¹

Danmark

Danska bolag skall liksom svenska bolag följa en gängse praxis på området. Denna praxis ges ut av finansministeriets Økonomisk administrative vejledning. I praxis framgår att immateriella tillgångar skall värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar.¹²

Norge

I Norge styrs redovisningen av den norska regnskapsloven och är i princip identisk med den svenska årsredovisningslagen. Vad gäller immateriella tillgångar skall dessa enligt Regnskapsloven värderas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar.¹³

Finland

I den finska bokföringslagen framgår att även finska bolag skall värdera immateriella tillgångar till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar.¹⁴

Island

I den isländska årsredovisningslagen hänvisas precis som i den svenska till god redovisningssed och en rättvisande bild av bolagets räkenskaper skall uppvisas. Liksom i de övriga nordiska länderna skall immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar.¹⁵

¹⁰ <http://www.iasplus.com/standard/ias38.htm> 2008-11-04. Kl. 15:00

¹¹ Fagerström, A. Lundh, S. (2006). Management Accounting in the Nordic countries. Linköping University. Linköping.

¹² <http://www.oav.dk/sw8669.asp> 2008-11-21 Kl. 13:00

¹³ <http://www.lovdato.no/all/tl-19980717-056-013.html#7-14> 2008-11-21 Kl. 13:00

¹⁴ <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1997/19971336> 2008-11-21 Kl. 13:00

¹⁵ <http://eng.fjarmalaraduneyti.is/legislation/nr/242#Act> 2008-11-21 Kl. 13:00

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemdiskussion	2
1.3 Problemformulering	2
1.4 Syfte	2
1.5 Avgränsning	2
2. Metod	3
2.1 Forskningsdesign	3
2.2 Datainsamling	3
2.3 Bearbetning av insamlat material	4
2.4 Population och urval	4
2.5 Svarsfrekvens	5
2.6 Hypotesprövning	6
2.7 Metodproblematik, källkritik och tillförlitlighet	7
3. Tidigare forskning	8
3.1 Redovisningsprinciper	8
3.2 Tidigare studier om immateriella tillgångar	9
3.3 Sammanställning av problem med omvärderingsmetoden	10
3.3.1 Problem kopplade till försiktighetsprincipen	11
3.3.2 Problem kopplade till matchningsprincipen	12
4. Resultat	13
4.1 Large Cap Listan	13
4.2 First North Listan	15

5. Analys	16
5.1 Large Cap Listan.....	16
5.2 First North Listan	18
5.3 Hypotesprövning	19
6. Slutsats	20
7. Diskussion.....	21
7.1 Resultatdiskussion.....	21
7.2 Fortsatt forskning	22
8. Litteraturförteckning.....	23

Bilaga

E-mail nummer ett

E-mail. nummer tv å

1. Inledning

Uppsatsen kommer att behandla värdering av immateriella tillgångar och attityden till värderingsmetoder i nordiska börsbolag noterade på Large Cap listan och First North listan.

1.1 Bakgrund

Den nordiska ekonomin har genomgått en förändring, från att tidigare varit starkt präglad av industrin har det skapats ett kommunikations- och kunskapssamhälle. Betydelsen av materiella tillgångar har minskat då stora tillverkningsföretag i stor utsträckning har lämnat Norden. Istället har kunskapsföretag vuxit fram där de immateriella tillgångarna utgör en väsentlig del av företags tillgångssida i balansräkningen.¹⁶ En annan förändring som skett i den nordiska ekonomin är en ökad globalisering som gör att företag numera har en förmåga att verka över hela världen.¹⁷ En ökad globalisering leder fram till ett behov av en mer internationellt harmoniserad redovisning och för att nå detta finns i Europa IFRS. IFRS har implementerats i Norden idag endast i börsnoterade koncerner.

De svenska företag som inte är börsnoterade följer redovisningsrådets rekommendationer i redovisningspraxis. Traditionellt har immateriella tillgångar enligt redovisningsrådets rekommendation, värderats till anskaffningsvärde som sedan skrivs av vartefter tillgången förbrukas. Enligt IFRS tillåts en annan värderingsmetod, omvärdering, det gör att börsnoterade koncerner sedan 2005 har haft möjligheten att omvärdera sina immateriella tillgångar. När en tillgång för första gången tas upp i balansräkningen måste den värderas till anskaffningsvärde, men de nästföljande åren kan företaget välja omvärderingsmetoden istället. Metoden kräver en aktiv marknad och ett omvärderat värde kan liknas vid marknadspris och blir därmed mer anpassat till omgivningen. Fördelen med denna metod är att en mer korrekt bild av företags ekonomiska tillstånd uppvisas till skillnad från anskaffningsmetoden som bygger på, i vissa fall, föråldrade siffror.¹⁸ De två värderingsmetoderna kan beskrivas som varandras motsatser där den traditionellt använda anskaffningsvärdemetoden präglas av försiktighetsprincipen medan den mer investerarvänliga omvärderingsmetoden formas utifrån matchningsprincipen.

¹⁶ Castells, M (2001) *Nätverkssamhällets framväxt*. Informationsåldern Ekonomi, samhälle och kultur, Informationsåldern, band 1.

¹⁷ Castells, M (2001) a.a

1.2 Problemdiskussion

Nordiska företag har en lång och stark tradition att följa försiktighetsprincipen. Det gör det naturligt att anta att anskaffningsvärdemetoden är vanligt förekommande bland stora traditionella bolag. Eventuellt skulle små tillväxtföretag istället kunna vara i ett större behov av extern finansiering och därmed mer benägna att använda den investerarvänliga matchningsprincipen. Det kan därför vara intressant att undersöka om det föreligger någon skillnad mellan stora traditionella företag och mindre tillväxtföretag i valet av värdering av immateriella tillgångar. Samtidigt bör det i uppsatsen tas i beaktning att omvärderingsmetoden är relativt ny och en implementering av ny redovisningspraxis är en relativt långdragen process vilket gör det intressant att även undersöka vilka argument bolagen har för att inte använda omvärderingsmetoden¹⁹. För att förklara attitydskillnaderna skall det undersökas om argumenten skiljer sig åt mellan Large Cap och First North samt om skillnaderna kan kopplas till matchningsprincipen och försiktighetsprincipen.

1.3 Problemformulering

”Skiljer sig attityden till omvärderingsmetoden mellan stora traditionella bolag noterade på Large Cap och små tillväxt bolag noterade på First North samt kan det hänföras till bolagens redovisningsprincip?”

1.4 Syfte

Uppsatsens syfte är att söka förklaringar till hur attityden till omvärderingsmetoden skiljer sig åt mellan mindre tillväxtbolag noterade på First North listan och större traditionella bolag noterade på Large Cap listan.

1.5 Avgränsning

Uppsatsen kommer att begränsas till de bolag som är noterade på den nordiska Large Cap listan samt den nordiska First North listan. Endast de företag som har immateriella tillgångar i sin balansräkning ingår i uppsatsen. Bolag som är noterad på någon av listorna och använder amerikansk praxis är även dem uteslutna ur uppsatsen.

¹⁹ Lindblom, CE. (2001) *Marknad och samhälle*. SNS Förlag. Stockholm.

2. Metod

Metoden som används i uppsatsen är kvantitativ och en enkät har skickats till bolagens ekonomiskt ansvariga för att besvara problemformuleringen.

2.1 Forskningsdesign

För att undersöka problemet har årsredovisningar från 2006 studerats i samtliga bolag som är noterade på Large Cap listan och på First North listan för att kontrollera om bolaget har immateriella tillgångar i balansräkningen. Detta gav en population på 94 stycken börsnoterade på Large Cap samt 80 bolag på First North. Därefter har den ekonomiskt ansvarige i populationens bolag och därmed de som har immateriella tillgångar kontaktats via e-mail för kompletterande frågor.

2.2 Datainsamling

Bolagens årsredovisningar har studerats för att utreda om immateriella tillgångar redovisas i bolaget, samt vilken metod och vilken praxis för redovisning som valts. Därefter har kontakt tagits via e-mail med den ekonomiskt ansvarige för att erhålla en djupare förståelse om attityden till omvärderingsmetoden. Bolagens årsredovisningar och hemsidor har därför också noga granskats för att dels fastställa vem som innehar en lämplig position i respektive bolag dels för att besvara enkäten samt dels för att få denne persons e-mailadress. Personen har i uppsatsen representerat bolagets åsikt och kommer i fortsättningen benämnas som bolaget. Eftersom redovisningspraxis skiljer sig åt mellan listorna och IFRS är standard på Large Cap listan medan det är varierande på First North, har två olika enkäter skickats ut. I de bolag som är knutna till IFRS har enkäten utformats för att söka förståelse till varför bolaget inte använt omvärderingsmetoden i 2006 års årsredovisning. I de bolag som använder någon annan av de andra nordiska nationella praxis har enkäten istället utformats för att undersöka om bolagen skulle vilja omvärdera om möjligheten fanns eller ej samt varför. På enkäterna har det, för att underlätta för respondenten, funnits sex respektive sju fasta svarsalternativ samt ett öppet. Båda enkäterna skrevs på engelska eftersom det skickades till flera länder, samt att den officiella interna kommunikationen vanligtvis sker på engelska i börsnoterade bolag. Även de svenska bolagen fick de engelska enkäterna för att alla skulle få samma förutsättningar. Två veckor efter att de ursprungliga enkäterna hade skickats sändes en påminnelse ut. För att fånga upp de som eventuellt inte har möjlighet att svara på engelska skickades påminnelsen med både engelsk och svensk text.

2.3 Bearbetning av insamlat material

De svar som givits på engelska har översatts till svenska. Eftersom svarsalternativen var fasta och försedda med ett löpnummer har svaren inte behövt kodas utan kunde föras in i resultatredovisningen obearbetade. I de fall där bolag har valt fler än ett svarsalternativ har samtliga svar redovisats. För de bolag som har valt fler svaralternativ samt rangordnat dem har endast det främsta skälet angetts som svar i undersökningen eftersom de längre rankade svaren bedöms för bolaget som mindre viktiga. De som angivit ett eget svar har redovisats i sin originalform.

2.4 Population och urval

Populationen utgörs av de bolag som är registrerade på Large Cap listan och på First North listan. Endast de bolag som redovisar immateriella tillgångar ingår i populationen. Bolagen på listan bedriver verksamhet i Sverige, Finland, Danmark och Island.²⁰ Populationen har valts eftersom Large Cap bolag har plikt att använda IFRS, och därmed möjligheten att använda omvärderingsmetoden, medan för First North bolag skiljer det sig åt beroende om bolagen ingår i en koncern eller ej. Antalet uppgår till 94 Large Cap bolag samt 80 First North bolag, totalt 174 bolag. Undersökningen är således en totalundersökning.

²⁰ <http://www.omxnordicexchange.com/forbolagochemittenter/> 2008-11-12. Kl. 10:00.

2.5 Svarsfrekvens

De bolag som i uppsatsen ses som bortfall delas in i två grupper:

- De bolag där det inte gick att utröna lämplig person och dennes e-mail adress, nedan benämnd "ej kontakt".
- De bolag som valt att inte besvara enkäten, nedan benämnd "ej besvarade".

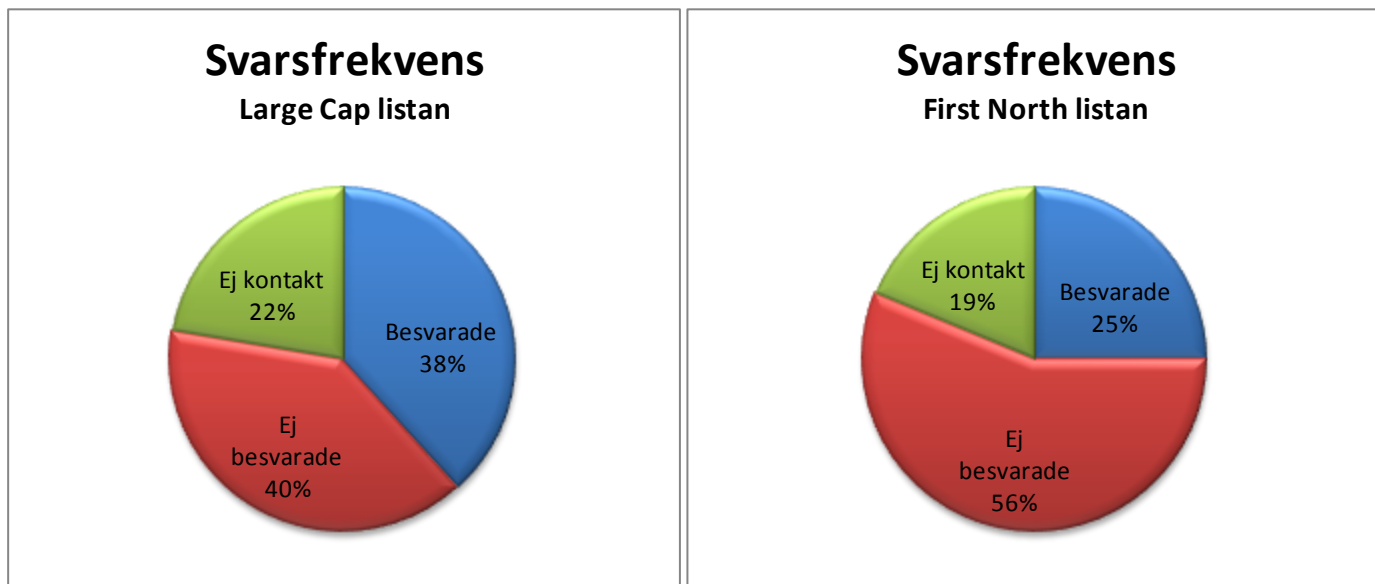

Diagram 1, bortfallsfrekvens

På Large Cap listan har 36 stycken bolag valt att delta i enkäten vilket ger en svarsfrekvens på 38 %.

På First North listan har 20 stycken bolag valt att delta i enkäten vilket ger en svarsfrekvens på 25 %

Bortfallet är totalt 118 stycken bolag av total populationen på 174 bolag vilket ger ett totalt bortfall på 68 %.

2.6 Hypotesprövning

För att undersöka om det statistiskt föreligger något samband mellan bolagets storlek och dess redovisningsprincip har ett Chi2 test (χ^2) utförts. Ett Chi2 test utförs genom att skapa en korstabell där de förväntade resultatet jämförs med det faktiska resultatet.²¹ Ekvationen ställs upp enligt nedan.

$$\chi^2 = \sum \frac{(\text{Faktiskt resultat} * \text{Förväntat resultat})^2}{\text{Förväntat resultat}}$$

Det förväntade resultatet fås genom att multiplicera radsumman med kolumnsumman för att sedan dividera med totalsumman enligt ekvationen nedan.²²

$$\text{Förväntat resultat} = \frac{(\text{Radsumma} * \text{Kolumnsumma})}{\text{Totalsumma}}$$

De hypoteser som testas i uppsatsen är följande:

H_0 : Det föreligger inget statistiskt signifikant samband mellan bolagens storlek och dess redovisningsprincip.

H_1 : Det föreligger ett statistiskt signifikant samband mellan bolagens storlek och dess redovisningsprincip.

Enligt Chi2 metoden jämförs det uträknade Chi2 värdet med ett tabellvärde som avgör om H_0 skall accepteras eller ej. Om tabellvärdet är mindre än det uträknade Chi2 värdet skall H_0 förkastas.²³ Tabellvärdet fås fram genom att räkna ut antalet frihetsgrader. Det görs genom att multiplicera antalet rader, minus 1, med antalet kolumner, minus 1. Vilket i uppsatsen ger 1 frihetsgrad. Den signifikansnivå som används i uppsatsen är 5 %, det vill säga att det i uppsatsen accepteras en 5 procentig risk att ta fel om nollhypotesen förkastas. Det leder till ett tabellvärde på 3,84.²⁴ Korstabellen som används i uppsatsen presenteras nedan.

	Bolag noterade på Large Cap	Bolag noterade på First North	
Försiktighetsprincipen			Radsumma
Matchningsprincipen			Radsumma
	Kolumssumma	Kolumnsumma	Totalsumma

Tabell 1, Korstabell för Chi 2 test

²¹ Körner, S. Wahlgren, L. (2005) *Statistiska metoder*. Studentlitteratur. Lund.

²² Körner, S. Wahlgren, L (2005) a.a

²³ Körner, S. Wahlgren, L (2005) a.a

²⁴ Körner, S. Wahlgren, L (2005) a.a

2.7 Metodproblematik, källkritik och tillförlitlighet

Metoden betraktas som tillförlitlig för problemformuleringen, eftersom en djupare förståelse för attityden till omvärderingsmetoden har insamlats från respektive bolags ekonomiskt ansvarige, och därmed svarar mot uppsatsens syfte. Valet av värderingsmetod och vem som är ekonomiskt ansvarig har inhämtats från respektive bolags årsredovisning vilken är objektivt bekräftad och därmed tillförlitlig. Dock kan ett problem föreligga i valet av ekonomiskt ansvarig för bolaget, den person som är ekonomiskt ansvarig för ett bolag är nödvändigtvis inte samma person som skapat årsredovisningen och därmed inte nödvändigtvis insatt i alla detaljer. Den ekonomiskt ansvarig kan därmed ha svarat slentrianmässigt på enkäten och inte undersökt frågan djupare. Dock har flera av de ekonomiskt ansvariga som fått e-målet vidarebefordrat det till redovisningschefen som borde ha god insikt i redovisningen. Dessutom ska det beaktas att trots att den ekonomiskt ansvarige skall vara liktydig med bolagets åsikter kan de vara subjektiva vilket bidrar till ett snedvridet resultat. Ett annat problem med metoden kan vara att endast de bolag som intresserar sig för immateriella tillgångar har besvarat enkäten. Det kan leda till ett snedvridet resultat som inte är generaliserbart. För att nå så många företag som möjligt skrevs enkäten på engelska vilket kan ha gjort att några företag kan ha fallit bort eftersom de inte känner sig ha tillräckliga kunskaper i engelska för att besvara en enkät på engelska. Det skickades dock en svensk version av enkäten till samtliga bolag vid andra utskicket för att fånga upp de företag som inte hade möjlighet att svara på engelska. Ett problem med att skicka enkäten på två olika språk är att enkäten inte är exakt ordagrant översatt, men eftersom innebörden är densamma har det troligtvis inte haft någon betydande påverkan på resultatet. Reproducerbarheten i uppsatsen är låg eftersom Large Cap listan har ett krav på börsvärde och med den finansiella krisen som är i Norden i nuläget finns risk att många av de tillfrågade bolagen kommer att flyttas till Mid Cap listan vid nästa mätning. Tillförlitligheten i uppsatsen sänks av att bortfallet i undersökningen är relativt stort, 68 % av populationen har inte besvarat undersökningen. Dock höjs tillförlitligheten av att resultatet är tydligt och kan statistiskt säkerställas med Chi2 metoden.

3. Tidigare forskning

Den tidigare forskning som studerats är dels forskning gällande redovisningsprinciperna, matchningsprincipen och försiktighetsprincipen och dels tidigare studier som behandlar fördelar och problem med värderingsprinciper av immateriella tillgångar.

3.1 Redovisningsprinciper

Förutom kontroll är redovisningens huvudsyfte att uppvisa ett resultat för bolaget som ska säga något om dess ställning jämfört med andra bolag. I och med jämförbarheten mellan andra bolag kan resultatet användas vid till exempel kreditprövning eller investeringsbeslut. Betydelsen av att redovisa ett så rättvisande resultat som möjligt är således stor. Resultatet kan dock inte till fullo ses som en objektiv sanning utan beroende på bland annat vilken värderingsmetod som används kan resultatet variera. Olika länder har olika redovisningssystem men oavsett land bygger redovisningen på ett antal principer med olika stor betydelse. I Norden har försiktighetsprincipen varit den dominerande och innebär att kostnader och skulder inte ska underskattas, medan intäkter och tillgångar inte ska överskattas. En strikt tolkning av denna rekommendation leder till, ett felaktigt, lägre resultat varför det i den svenska årsredovisningslagen numer står att värderingar skall göras med rimlig försiktighet.²⁵ Trots att begreppet rimlighet har införts har försiktighetsprincipen fortfarande en stark ställning. I IFRS arbete att internationalisera redovisningen finns en strävan att till viss del efterlikna den som finns i USA som delvis bygger på andra principer, men framförallt har principerna en annan prioritering. Den mest centrala principen i redovisningen i USA och inom IFRS är matchningsprincipen för att ge en mer aktuell redovisning av bolaget. Matchningsprincipen ger en tydlig bild av hur resultatet framkommit eftersom kostnader matchas till intäkter.²⁶ Eftersom matchningsprincipen och bolagets aktuella redovisning är den centrala utgångspunkten finns möjligheten att omvärdera bolagets tillgångar. Omvärdering innebär att bolaget har möjlighet att värdera tillgångar till ett högre värde enligt vissa regler för att visa tillgångarnas verkliga värde och därmed förbättra bolagets resultat.²⁷ Matchningsprincipen och försiktighetsprincipen är inte varandras motsatser utan är olika principer som ett redovisningssystem vilar på. Principerna formar med vilket fokus redovisningen skall utföras i bolagen som följer ett visst redovisningssystem. Dock kan en konflikt uppstå emellan dem beroende på att om försiktighetsprincipen följs strikt kan detta medföra en dålig matchning.²⁸

²⁵ Gröjer, J-E (1978) *Grundläggande redovisningsteori*. Studentlitteratur. Lund.

²⁶ Gröjer, J-E. (1978)

²⁷ <http://www.fasb.org/facts/index.shtml#mission> 2008-10-30 KL 12:00

²⁸ Johansson, SE. Östman, L.(1995. *Accounting Theory. Integrating Behavior and Measurement*. Pitman Publishing. London

3.2 Tidigare studier om immateriella tillgångar

Det har förekommit diskussioner om immateriella tillgångar skall tas med i balansräkningen överhuvudtaget eftersom de är svåra att definiera. Även om definitionen är tydlig krävs en tolkning vad som menas med identifierbar samt när de ekonomiska fördelarna ska komma att infalla för att tillgångsdefinitionen skall vara uppfylld. Vidare kan en konflikt uppkomma gällande den legala rätten om inte tydliga kontrakt finns²⁹. Denna diskussion leder till åsikten att det endast är materiella tillgångar som skall tas upp i balansräkningen eftersom de är säkrare tillgångar. Problemet är att immateriella tillgångar är de enda tillgångarna för många av dagens bolag vars verksamhet faller utanför den traditionella tillverkningsindustrin. Deras investeringar består av till exempel programvaror och licenser som är väldigt betydelsefulla för bolagets framtid. Den här åsikten stöds av bland andra Roberts, Dowling och Grahame som konstaterar i artikeln "Corporate reputation and sustained Superior Financial performance" att det är centralt för företaget att ta med immateriella tillgångar eftersom dessa påverkar företagets värde.³⁰ De förespråkar inte någon särskild värderingsmetod utan poängterar vikten av att framförallt inte utelämna de immateriella tillgångarna eftersom de är av betydelse för bolaget.

Schroeder däremot, som också framhåller vikten av redovisning av immateriella tillgångar, för fram problemen med värdering till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärdet säger inte något om värdet för bolaget utan anger endast den historiska kostnaden. Schroeder påvisar fördelarna med att värdera tillgångar till verkligt värde varav det väsentligaste borde vara att bilden av bolaget vid den aktuella tidpunkten blir mer rättvisande. Han menar att redovisningens mål är att förmedla en rättvisande bild av bolagets ekonomiska ställning till olika intressenter. Han för dock även in de negativa aspekterna i diskussionen som att värdering till verkligt värde kommer att medföra stora svängningar i tillgångarnas värde. Dessutom finns problemet hur det verkliga värdet ska definieras, det vill säga vilken marknad som finns för tillgången.³¹ Det finns med andra ord en stor efterfrågan på metoder att värdera immateriella tillgångar till verkligt värde eftersom dessa är en stor del av bolagets verkliga värde.

²⁹ Palepu, K. Healy, P. Bernard, V. Peek, E (2007) *Business Analysis and Valuation. IFRS Edition*. Thomson Learning. Storbritannien.

³⁰ Roberts, P, W. Dowling, Grahame R (2002) *Corporate reputation and sustained superior financial performance*. Strategic Management Journal. Vol 23. No 12.

³¹ Schroeder. G. Richard (2005) a..a

3.3 Sammanställning av problem med omvärderingsmetoden

Det har forskats på området om hur en omvärdering till verkligt värde skall gå till och hur denna skulle påverka bolaget. De självklara effekterna är en mer aktuell bild och ett mer rättvisande högre värde. Det har dock påvisats ett flertal problem med de olika metoderna som kan kopplas till både försiktighets- och matchningsprinciperna. Tre av de sex problem som är vanligast förekommande i litteraturen kopplas till försiktighetsprincipen eftersom dessa har som utgångspunkt att värdet inte skall överskattas på bolagets tillgångar. De övriga tre problemen däremot kopplas till matchningsprincipen eftersom dessa bygger på att kostnader skall matchas till de intäkter de senare kommer att generera. Nedan presenteras de vanligast förekommande problemen i en, av uppsatsmakarna egenkomponerad, bild.

Bild 1, Skäl till att inte omvärdera, bilden är utvecklad av uppsatsmakarna och är en sammanställning av de problem som tidigare forskning anger.

3.3.1 Problem kopplade till försiktighetsprincipen

Smith skriver i sin bok "Redovisningens språk" att för att en immateriell tillgång skall kunna omvärderas krävs det att det finns en *aktiv marknad*, något som är ovanligt för immateriella tillgångar. Då de flesta immateriella tillgångar är unika som till exempel varumärken, utgivningsrätter och licenser kan det inte finnas någon aktiv marknad.³² En annan svårighet med omvärderingsprincipen för Reilly fram i boken "Valuing Intangible Assets". Han anser att en omvärdering skulle vara som att en hypotetisk köpare och en hypotetisk säljare möts och att de båda nyttomaximerar. Denna definition är den som Reilly menar gör att begreppet verkligt värde inte är tillämpligt på immateriella tillgångar, därför att när en immateriell tillgång säljs är det i en speciell situation och det gör att priset i den situationen inte överensstämmer med det verkliga värdet, det vill säga, *det saknas en koppling till marknaden*.³³ Värdering till verkligt värde enligt omvärderingsmetoden förkastas även av Damodaran som presenteras i hans bok "Applied Corporate Finance". Han menar att immateriella tillgångar uppstår främst genom företagsköp, vilket kan leda till svårigheter att identifiera dem. Det gör det svårt att omvärdera tillgångarna på ett sätt som bedöms rimligt. Immateriella tillgångar bör därför enligt författaren värderas till anskaffningsvärde eftersom *bolagen inte har kunskap* hur en omvärdering skall göras.³⁴

³² Smith, D. (2000) a.a

³³ Reilly, Robert F (2005) *Valuing Intangible Assets*. Mc Graw-Hill

³⁴ Damodaran, A. (1999) *Applied Corporate Finance*. John Wiley & Sons, Inc. New York.

3.3.2 Problem kopplade till matchningsprincipen

Walter P Schuetze ser en lösning på problemet att det inte skulle finnas en aktiv marknad i sin artikel "What Are Assets and Liabilities? Where Is True North?" när han påpekar att redovisningen är för svårbegriplig och borde förenklas. Detta genom att värdera bland annat tillgångar till ett verkligt värde som bygger på att värdet är detsamma som ett ögonblickligt försäljningspris. Problemet med den metoden är att beroende på om det finns en marknad eller inte så skulle *balansräkningen variera kraftigt*.³⁵ Ytterligare en orsak till att inte omvärdera identifieras av Kirsten Ely och Gregory Waymire i deras studie "Intangible Assets and Stock Prices in the Pre-SEC Era" som behandlar tillgångsredovisningen hos företag 1927. De ville undersöka om företag som fanns vid börskraschen på 1920- talet hade immateriella tillgångar i företaget som egentligen inte skulle kunna generera intäkter. Resultatet i uppsatsen visar att immateriella tillgångar inte i någon större utsträckning påverkar företagets värde och därmed skulle inte en omvärdering påverka värdet.³⁶ Nordström och Wiberg å sin sida bedömer i sin uppsats "Internationalisering av redovisningsregler för Svenska börsnoterade företag" att förklaringen till varför omvärderingsmetoden inte används är av en mer praktisk natur. I deras studie framkom att ledningen för bolagen tyckte att det var för *arbetsamt och kostsamt* att använda omvärderingsmetoden. Att istället använda anskaffningsvärdemetoden istället för värdering till verkligt värde ansågs betydligt lättare.³⁷

³⁵ Schuetze, W.P (2001) What Are Assets and Liabilities? Where Is True North? (Accounting That My Sister Would Understand). ABACUS, nr 1, s 1-25.

³⁵ Ely, K. Waymire, G (1999) *Intangible Assets and Stock Prices in the Pre-SEC Era*. Journal of Accounting Research. Vol 37, Issue 2 pp 17-44.

³⁶ Nordström. Wiberg. (2007) Internationalisering av redovisningsregler för Svenska börsnoterade företag. Uppsats Södertörns Högskola.

4. Resultat

Resultatet som genererats i uppsatsen presenteras i tabellform och mer utförligt i löpande text.

4.1 Large Cap Listan

94 stycken bolag av de bolag som är noterade på Large Cap listan hade immateriella tillgångar i balansräkningen från 2006. Av dessa hade ett bolag valt har att använda omvärderingsmetoden. Således är procenten bolag som omvärderat sina immateriella tillgångar på Large cap listan 1 %.

I enkäten har bolagen haft möjlighet att kommentera varför de inte omvärderat sina immateriella tillgångar. Enkäten har varit utformad med sex fasta svarsalternativ och ett öppet att välja emellan. Möjligheten har funnits att svara med flera alternativ varpå resultatet visar fler resultat än deltagande bolag i enkäten. Svarsalternativen har fördelat sig enligt nedan.

Diagram 1. Resultatfördelning för Large Cap listan

Resultatdiagrammet visar att den vanligaste anledningen till att inte omvärdera sina immateriella tillgångar är att ingen marknad finns tillgänglig. Att värdet ändå inte skulle påverkas av en omvärdering är den näst vanligaste anledningen. De minst vanliga alternativen för bolagen på Large Cap listan till att inte omvärdera är att den skulle ge stora svängningar eller att de inte har någon kunskap om metoden. De bolag som inte ansåg sig kunna välja ett fast svarsalternativ har använt alternativet "annat" ur vilka följande svar har påträffats.

- "Vi skriver aldrig upp värdet på en tillgång, däremot testar vi varje år nedskrivningsbehovet."
- "Det är negativt för oss skriva upp värdet på en tillgång eftersom det medför ökade skattekostnader."

- "Anskaffningsvärdet ger en bättre redovisning och återspeglar vår verksamhet på ett mer rättvisande sätt. "
- "Det är inte lämpligt att använda omvärderingsmetoden, eftersom den inte används av övriga aktörer i branschen."
- "Omvärderingsmetoden passar inte vår affärsmodell, vi väljer att värdera alla tillgångar enligt samma metod och anskaffningsvärdemetoden är den som är bäst lämpad. "

4.2 First North Listan

First North bolagen kan delas in i de bolag som idag följer IFRS redovisning och de som i dag följer någon nationell redovisningspraxis. Av 32 stycken IFRS bolag på First North har ett bolag omvärderat sina immateriella tillgångar. Således har 3 % omvärderat sina tillgångar. Av de 14 stycken bolag som i dagsläget använder sig av någon nationell redovisningspraxis och valt att delta i enkäten har 7 bolag velat omvärdera sina tillgångar om möjligheten funnits. Således skulle 50 % av icke IFRS bolag på First North omvärdera sina immateriella tillgångar om möjligheten funnits. I enkäten har bolagen som inte vill omvärdera sina tillgångar, oavsett om de styrs av IFRS eller nationell redovisningspraxis, angivit skälen till detta enligt nedan.

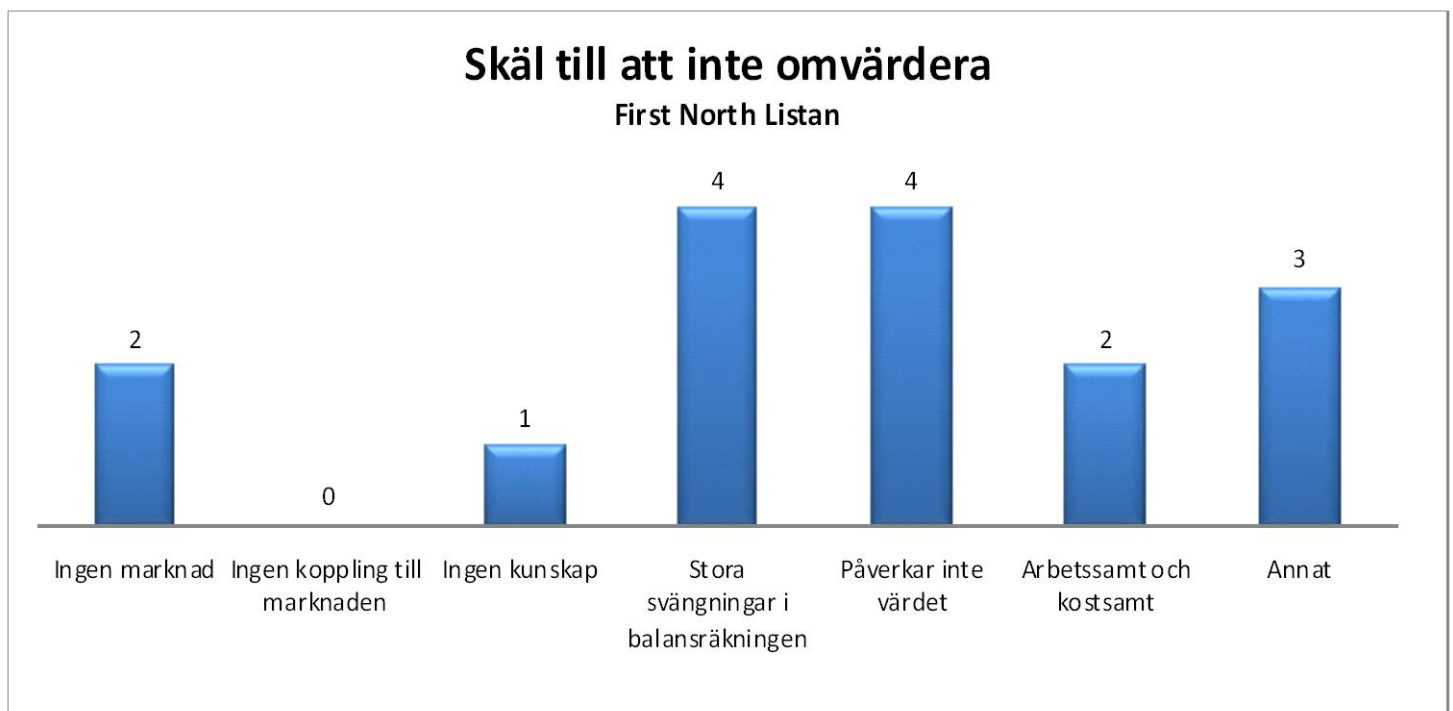

Diagram 2. Resultatfördelning för First North listan

Resultatdiagrammet visar att de vanligaste anledningarna till att inte omvärdera sina immateriella tillgångar är att det ändå inte påverkar värdet samt att det skulle ge för stora svängningar i balansräkningen. Det minst vanliga alternativet för bolagen på First North listan till att inte omvärdera är att det inte finns någon koppling till marknaden. De bolag som inte ansåg sig kunna välja ett fast svarsalternativ har använt alternativet ”annat” ur vilka följande svar har påträffats.

- ”I vår bransch är det inte så vanligt att omvärdera sina immateriella tillgångar utan anskaffningsvärdemetoden är den som används.”

5. Analys

I följande kapitel kopplas resultatet till tidigare forskning för att skapa en djupare förståelse kring de resultat som uppsatsen inbringat.

5.1 Large Cap Listan

Ur resultatet fastställs att endast 1 % av bolagen på Large Cap listan har omvärderat sina immateriella tillgångar. Det kan då tolkas som att stora traditionella börsbolag har en djupt rotad traditionell redovisning där försiktighetsprincipen styr. Under kapitlet "tidigare forskning" har de olika svarsalternativen delats upp beroende på om de kan kopplas till försiktighets- eller matchningsprincipen. För att tydliggöra hur resultatet fördelade sig mellan försiktighets- och matchningsprincipen presenteras följande tabell.

Försiktighetsprincipen	Antal
Ingen marknad	21
Ingen koppling till marknaden	5
Ingen kunskap	2
Totalt	28

Matchningsprincipen	Antal
Stora svängningar i balansräkningen	2
Påverkar inte värdet	7
Arbetsamt och kostsamt	3
Totalt	12

Tabell 2, Large Cap bolagens svarsalternativ fördelat på försiktighets- och matchningsprincipen.

Tabellen ovan visar att 70 % av svaren är kopplade till försiktighetsprincipen. Det kan tolkas som om att bolag noterade på Large Cap listan följer försiktighetsprincipen både vad gäller att de inte omvärderar och att de dessutom anger skälen till att inte omvärdera med försiktighetsprincipen. Det hela visar att anskaffningsvärdemetoden är ohotad i sin ställning som ledande värderingsmetod. Ett bolag har i enkäten angivit att det inte är branschutym att omvärdera sina immateriella tillgångar, det betyder att för bolaget i fråga är det viktigare att följa den än att redovisa sina tillgångar till verkligt värde. Naturligtvis kan även andra anledningar vara skäl till att bolagen valt att inte omvärdera. I bolag på Large Cap uppgår tillgångarna ofta till flera miljarder och de immateriella tillgångarnas värde är i många fall en så liten del av de samlade tillgångarna att bolagen inte ser

någon mening att lägga fokus på dessa och således inte omvärderar. En omvärdering av de immateriella tillgångarna skulle därmed inte förändra bolagens resultat utan skulle som ett bolag angivit endast öka deras skattekostnader vilket då skulle medföra en motsatt effekt, eftersom omvärderingsmetoden syftar till att öka bolagens värde. Vid bedömning av ett bolag noterat på Large Cap listan, vid till exempel en kreditbedömning, är aktievärdet en viktigare aspekt och en omvärdering av de immateriella tillgångarna skulle kanske ändå inte påverka detta. Eller är det helt enkelt så som flera bolag anger att ett omvärderat belopp inte alls skulle ge ett mer rättvisande resultat av bolagens verksamhet?

5.2 First North Listan

Av de bolag på First North Listan som omfattas av IFRS och därmed har möjligheten att omvärdera har 3 % omvärderat sina tillgångar vilket bara är marginellt mer än bolagen på Large Cap Listan. Av de bolag på First North som ännu inte omfattas av IFRS skulle 50 % omvärdera sina immateriella tillgångar om möjligheten funnits. Det finns alltså en skillnad inom First North Listan.

Försiktighetsprincipen	Antal
Ingen marknad	2
Ingen koppling till marknaden	0
Ingen kunskap	1
Totalt	3

Matchningsprincipen	Antal
Stora svängningar i balansräkningen	4
Påverkar inte värdet	4
Arbetsamt och kostsamt	2
Totalt	10

Tabell 3, First North bolagens svarsalternativ fördelat på försiktighets- och matchningsprincipen.

Tabellen ovan visar att 77 % av bolagens svar är kopplade till matchningsprincipen. Det kan tolkas som om att bolag noterade på First North listan följer matchningsprincipen både vad gäller att de i större utsträckning än Large Cap har en positiv attityd till att omvärdera sina immateriella tillgångar och att de dessutom anger skälen till att inte omvärdera med matchningsprincipen. Det är viktigare att de immateriella tillgångarna visar ett verkligt värde eftersom de i bolag på First North listan utgör en stor del av de samlade tillgångarna. Det är i vissa fall så att bolaget endast har immateriella tillgångar. Om ett bolag värderar sina immateriella tillgångar lågt, kan det leda till att bolaget värderas lågt, och därmed också värdet på aktierna och i slutändan locka färre investerare. Det kan i detta fall vara av extra stor betydelse eftersom dessa bolag oftast inte har ett rykte att luta sig emot. Det samma gäller för kreditbedömningsprocessen vilket bolag på First North listan har ett stort behov av att denna skall gå bra.

5.3 Hypotesprövning

Tabell 2 och 3 i uppsatsen visar tendenser på en koppling mellan bolagens storlek och dess redovisningsprincip. Stora bolag noterade på Large Cap är mer benägna att följa försiktighetsprincipen medan mindre bolag noterade på First North är mer benägna att använda matchningsprincipen. För att testa om detta samband är statistiskt signifikant har ett Chi 2 test utförts där två hypoteser testats. De hypoteser som testas i uppsatsen är följande:

H_0 : Det föreligger inget statistiskt signifikant samband mellan bolagens storlek och dess redovisningsprincip.

H_1 : Det föreligger ett statistiskt signifikant samband mellan bolagens storlek och dess redovisningsprincip.

Ur resultatet har följande värden genererats.

	Bolag noterade på Large Cap	Bolag noterade på First North	
Försiktighetsprincipen	28 (23)	3 (8)	31
Matchningsprincipen	12 (17)	10 (5)	22
	40	13	53

Tabell 4, Korstabell till uppsatsen Chi 2 test

De tal som står inom parentes är de förväntade värdena. De svarsalternativ som i resultatet benäms som annat kan inte kopplas till vare sig matchningsprincipen eller försiktighetsprincipen och har därför inte inkluderats i hypotesprövningen.

$$\chi^2 = \frac{(28-23)^2}{23} + \frac{(12-17)^2}{17} + \frac{(3-8)^2}{8} + \frac{(10-5)^2}{5}$$

Chi 2 uträkningen ger värdet 10,6, detta tal jämför med tabellvärdet på 3,84. Eftersom tabellvärdet är lägre än Chi 2 förkastas H_0 . Det ger att H_1 accepteras.

H_1 : Det föreligger ett statistiskt signifikant samband mellan bolagens storlek och dess redovisningsprincip.

6. Slutsats

I följande kapitel besvaras uppsatsens frågeställning med de resultat som genererats i uppsatsen.

Uppsatsens frågeställning lyder:

”Skiljer sig attityden till omvärderingsmetoden mellan stora traditionella bolag noterade på Large Cap och små tillväxt bolag noterade på First North samt kan det hänföras till bolagens redovisningsprincip?”

De slutsatser som genererats ur resultatet är:

- Endast ett stort traditionellt bolag har omvärderat sina immateriella tillgångar trots att IFRS tillåter detta.
- Av de små tillväxtföretagen som i dag inte omfattas av IFRS vill 50 % omvärdera sina immateriella tillgångar.
- De stora traditionella bolagen anger försiktighetsprincipen som skäl till att inte omvärdera.
- De små tillväxtföretagen anger matchningsprincipen som skäl att inte omvärdera.

Den sammanlagda slutsatsen i uppsatsen är således att attityden till omvärderingsmetoden skiljer sig mellan stora traditionella företag och små tillväxtbolag. Stora traditionella bolag väljer att inte omvärdera trots att möjligheten finns och argumenten till att inte omvärdera hänförs till försiktighetsprincipen medan små tillväxtbolag vill omvärdera om de haft möjligheten och argumenten till att inte omvärdera hänförs till matchningsprincipen. Detta säkerställs även statistiskt genom hypotesprövning där H_1 accepteras.

”Det föreligger ett statistiskt signifikant samband mellan bolagens storlek och dess redovisningsprincip.”

7. Diskussion

I kapitlet förs en vidare diskussion om det genererade resultatet samt vilka ytterligare studier som skulle kunna göras på området.

7.1 Resultatdiskussion

Uppsatsens slutsats visar att trots uppenbara fördelar med omvärderingsmetoden är stora traditionella bolag obenägna att använda metoden. Skälen till detta beskrivs i slutsatsen att bolagen är så starkt präglade av försiktighetsprincipen och en omvärdering inte vore förenligt med denna. Nordiska bolags redovisning härstammar som tidigare nämnt från Tyskland och har därmed ärvt den tyska traditionen med en stark försiktighet i redovisningen. I och med en stark tradition av försiktighet kan det tänkas att den nordiska marknaden inte är mottaglig för de nya regler som IFRS förespråkar. Det skulle kunna tänkas att fler länder har samma problem och att den nordiska försiktigheten inte är anledningen till att metoden inte används idag utan att det istället är metoden i sig som gör att den inte är tillämpbar. Att en aktiv marknad krävs är en stor anledning till att de stora traditionella bolagen inte kan omvärdera sina immateriella tillgångar, men man skulle kunna tänka sig att det verkliga värdet kan bestämmas på något annat sätt till exempel genom att värderingsmän skulle bestämma värdet trots att ingen vill köpa tillgången. Men det skulle naturligtvis skapa problem det också eftersom det nya värdet inte är det absoluta värdet på tillgången eftersom det är någon form av schablonbelopp. Mindre bolag däremot verkar vara mer positivt inställda till omvärderingsmetoden vilket skulle kunna tolkas som att de har ett större behov av att öka värdet på de immateriella tillgångarna. Vid en eventuell kreditförfrågan kan det tänkas att mindre bolag är mer beroende av redovisningen än ett större bolag som i större utsträckning kan förlita sig på ett gott varumärke.

En immateriell tillgångs värde skall motsvara det framtida kassaflöde som tillgången förväntas inbringa men det behöver inte i sig vara kopplat till en möjlighet att sälja tillgången. Är tillgången internt upparbetat finns ingen möjlighet att använda den som en vilket också det skapar en snedvriden bild av det verkliga bolaget. Företaget IKEA tillexempel är ett av världens största möbeltillverkningsföretag och en stor del av deras framtida kassaflöden kommer att bero på deras idag starka varumärke. Men trots detta är varumärket IKEA inte värt någonting i bolagets redovisning och man bryter mot en viktig redovisningsprincip, att uppvisa ett rättvisande resultat. Om kravet på att tillgången skall uppkomma genom en händelse slopas, kan det bli möjligt att redovisa internt upparbetade immateriella tillgångar. För ett land som Sverige som har många starka varumärken som förknippas med kvalitet och pålitlighet skulle det kunna bidra till en ökad svensk konkurrenskraft. Resultatet visar att en stor del av de som ännu inte omfattas av IFRS och därmed

inte har möjligheten att omvärdera sina immateriella tillgångar uppgav att det var något som de skulle kunna tänka sig att göra. Det behöver inte vara ett trovärdigt resultat eftersom de svarat att de skulle kunna tänka sig att omvärdera och inte att de verkligen skulle göra det om möjligheten fanns. Dessutom är det tänkbart att de som inte har möjlighet att omvärdera idag inte är helt insatta i metoden och vad den innebär.

7.2 Fortsatt forskning

För en mer heltänkande studie skulle det vara lämpligt att även inkludera de materiella tillgångarna för att studera om resultatet blir detsamma eller om det finns några skillnader i attityden till att omvärdera sina tillgångar. Även de materiella tillgångarna skulle kunna värderas efter vilken betydelse de har för bolagets framtida kassaflöde. Dock verkar det som att kunskapsföretagen kommer att bli fler i framtiden och de har som sagts tidigare begränsade materiella tillgångar. Det leder till att det vore intressant att reproducera uppsatsen om ett tiotal år för att undersöka om attityden till att använda omvärderingsmetoden har förändrats beroende på att de immateriella tillgångarna har ökat i betydelse. Trots att variationer huruvida företagen följer försiktighetsprincipen eller ej finns inom Norden, är Norden som tidigare nämnt starkt präglad till försiktighetsprincipen. USA är däremot ett land som är mer känt för att i större utsträckning präglas av matchningsprincipen, det vore därför intressant att genomföra en jämförande studie mellan nordiska länder och till exempel USA.

8. Litteraturförteckning

Böcker

- Castells, M. 2001. *Nätverkssamhällets framväxt*. Informationsåldern Ekonomi, samhälle och kultur, Informationsåldern, band 1.
- Damodaran, A. 1999. *Applied Corporate Finance*. John Wiley & Sons, Inc. New York.
- Fagerström, A. Lundh, S. 2006. *Management Accounting in the Nordic countries*. Linköping University. Linköping.
- Gröjer, J-E. 1978. *Grundläggande redovisningsteori*. Studentlitteratur. Lund.
- Reilly, Robert F. 2005. *Valuing Intangible Assets*. Mc Graw-Hill.
- Johansson, SE. Östman, L. 1995. *Accounting Theory. Integrating Behavior and Measurement*. Pitman Publishing. London
- Körner, S. Wahlgren, L. (2005) *Statistiska metoder*. Studentlitteratur. Lund.
- Lindblom, CE. 2001. *Marknad och samhälle*. SNS Förlag. Stockholm.
- Palepu, K. Healy, P. Bernard, V. Peek, E. (2007) *Business Analysis and Valuation. IFRS Edition*. Thomson Learning. Storbritannien.
- Schroeder. G. Richard. (2005). *Financial Accounting Theory and Analysis*. John Wiley & Sons, Inc. New York.
- Smith, D. 2000. *Redovisningens språk*. Studentlitteratur. Lund.
- Sundgren, S. Nilsson, H. Nilsson, S. 2007. *Internationell redovisning: teori och praxis*. Studentlitteratur. Lund.

Tidskrifter

- Ely, K. Waymire, G. 1999. *Intangible Assets and Stock Prices in the Pre-SEC Era*. Journal of Accounting Research. Vol 37, Issue 2 pp 17-44.
- Roberts, P, W. Dowling, Grahame R. 2002. *Corporate reputation and sustained superior financial performance*. Strategic Management Journal. Vol 23. No 12.
- Schuetze, W.P. 2001. *What Are Assets and Liabilities? Where Is True North? (Accounting That My Sister Would Understand)*. ABACUS, nr 1, s 1 25.

Internet

Bokföringsnämnden

Om redovisningsrådet

<http://www.bfn.se/redovisning/RADET/radet.aspx>.

Om redovisningsrådets rekommendation 15

<http://www.bfn.se/redovisning/RADET/RR/RR15.pdf>

Deloitte

Om svenska bolags uppdelning efter storlek

<http://www.deloitte.com/dtt/article/0,1002,sid%253D38889%2526cid%253D145600,00.html>

FAR SRS

Om IFRS implementering i Sverige

http://www.farsrs.se/portal/page?_pageid=33,38300&_dad=portal&_schema=PORTAL

FASB

Om omvärderingsmetoden påverkan

<http://www.fasb.org/facts/index.shtml#mission>

Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning

Beskrivning av dansk redovisningspraxis

<http://www.oav.dk/sw8669.asp>

Finlex

Om finska bokföringslagen

<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1997/19971336>

Fjarmalaraduneyti

Om Isländska årsredovisningslagen

<http://eng.fjarmalaraduneyti.is/legislation/nr/242#Act>

IAS

Om IAS 38

<http://www.iasplus.com/standard/ias38.htm>

Lovdata

Om norska Regnskapsloven

<http://www.lovddata.no/all/tl-19980717-056-013.html#7-14>

OMX

Om OMX Nordic Exchange

<http://omxnordicexchange.com/aboutus/>

Om OMX First North

<http://www.omxnordicexchange.com/firstnorth>

Om nordiska börsernas sammanslagning

<http://www.omxnordicexchange.com/forbolagochemittenter/>

Swedbank

Om nordiska börser uppdelning efter storlek

<http://www.swedbank.se/sst/inf/spara-och-placera/0,,211268,00.html>

Uppsatser

Nordström. Wiberg. (2007) *Internationalisering av redovisningsregler för Svenska börsnoterade företag*. Uppsats Södertörns Högskola.

Bilagor

Nedan bifogas de e-mail som skickats till uppsatsens berörda bolag, e-mail nummer ett skickades till bolag noterade på Large Cap listan samt de bolag på First North som omfattas av IFRS. E-mail nummer två skickades till de bolag som ännu inte omfattas av IFRS.

E-mail nummer ett

Dear,

We are two students who are writing our final essay in business economics at Södertörns University in Stockholm, Sweden.

We are interested in valuing intangible assets and implementation of the IFRS system. We have read the annual report from 2006 and seen that you are still using the acquisition method even if it's now possible to value intangible assets to fair value.

We would be very grateful if you told us the reason why the Fair Value method not is used by choosing one of the alternatives below. If there are several reasons please rank them where 1 is the most important reason.

- ☒ The fair value would have no connection to the market.
- ☒ It would give large variation in the balance sheet.
- ☒ There is no market for valuing intangible assets.
- ☒ We don't have the knowledge for using the Fair Value method.
- ☒ It's expensive.
- ☒ It's not necessary, because the value of the company does not change.
- ☒ An other explanation. What?

Thank You for your time,

Maria Gustafsson, Jenny Lif

Vill du svara på svenska välj istället nedanstående mail.

Hej,

Vi är två tjejer som skriver C- uppsats vid Södertörns Högskola i Stockholm, vi är intresserade av bolags värdering av immateriella tillgångar och speciellt övergången till IFRS och med det övergången till möjligheten att omvärdera en tillgång till annat än anskaffningsvärdet. Vi har i er årsredovisning sett att ingen omvärdering sker och vi skulle önska att ni anger anledningen till detta,

⌘ Det värde våra tillgångar skulle få enligt omvärderingsmetoden har dålig/ingen anpassning i verkligheten.

⌘ Det skulle ge stora svängningar i balansräkningen.

⌘ Det finns ingen marknad att värdera våra tillgångar på.

⌘ Vi besitter inte kunskapen att använda denna värderingsmetod,

⌘ Det är omständligt och dyrt

⌘ Det skulle vara onödigt för det påverkar ändå inte värdet på bolaget

⌘ Annat, Vad?

Ett stort tack för Er tid!

Vänligen Jenny och Maria

E-mail nummer två

Dear,

We are two students who are writing our final essay in business economics at Södertörns University in Stockholm, Sweden. We are interested in valuing intangible assets and transition to the IFRS system for all Nordic Companies. A transition to IFRS would give the company opportunity to value intangible assets to fair value. Would you consider valuing to Fair Value if you had the opportunity?

- ☒ Yes, It would have given a more correct value of the company.
- ☒ No, It would give large variation in the balance sheet.
- ☒ No, The fair value would have no connection to the market.
- ☒ No, There is no market for valuing intangible assets.
- ☒ No, We don't have the knowledge for using the Fair Value method.
- ☒ No, It's expensive.
- ☒ No, It's not necessary, because the value of the company does not change.
- ☒ An other explanation. What?

Thank You for your time,

Maria Gustafsson, Jenny Lif

Hej,

Vi är två studenter som skriver C-uppsats vid Södertörns Högskola i Stockholm, vi är intresserade av bolags värdering av immateriella tillgångar och speciellt en eventuell övergång till IFRS för alla svenska bolag. En övergång till IFRS skulle ge bolagen att möjligheten att omvärdera en immateriell tillgång till annat än anskaffningsvärdet. Skulle ni kunna tänka er att omvärdera tillgången till verkligt värde om möjligheten i praxis fanns?

- ☒ Ja, Det skulle ge ett mer tillförlitligt värde på bolaget.
- ☒ Nej, Det värde våra tillgångar skulle få enligt omvärderingsmetoden har dålig/ingen anpassning i verkligheten.
- ☒ Nej, Det finns ingen marknad att värdera våra tillgångar på.
- ☒ Nej, Vi besitter inte kunskapen att använda denna värderingsmetod,
- ☒ Nej, Det är omständligt och dyrt

⌘ Nej, Det skulle vara onödigt för det påverkar ändå inte värdet på bolaget

⌘ Nej, Det skulle ge för stora svängningar i balansräkningen

⌘ Annat, Vad?

Ett stort tack för Er tid!

Vänligen Jenny och Maria